

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2Ps/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419200138
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2019:5419200138.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. - J. XX, zastúpeného procesným opatrovníkom: X. V., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXXX/XX, K. T., za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., J. XX, na právne úkony tak, že nie je spôsobilý v rozhodovaní o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a to ústavnej protialkolickej liečby v prípade recidívy abúzu alkoholu.

II. Súd ustanovuje pre V. V. za opatrovníka X. V., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. T., Q. XXXX/XX, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať V. V. v rozsahu, v akom je na základe tohto rozsudku obmedzená jeho spôsobilosť na právne úkony.

III. Opatrovník X. V. je povinná zasielať súdu písomné správy o V. V., a to o jeho zdravotnom stave a výkone svojej funkcie raz ročne vždy k 31.12.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podal tunajšiemu súdu dňa 29.01.2019 podnet na začatie konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., J. XX, nakoľko zo znaleckého posudku zabezpečeného v trestnom konaní bolo zistené, že tento trpí chronickou psychickou poruchou, syndrómom závislosti od alkoholu, a to v IV. - terminálnom (konečnom) štádiu.

2. Zo spisu Okresnej prokuratúry č. Pv 175/18/5503 má súd preukázané, že uznesením zo dňa 21.12.2018 bolo trestné stíhanie vedené proti V. V. zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, keďže tento nebol v čase spáchania činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. V tomto trestnom konaní bol vyšetrený duševný stav V. V.. V rámci vypracovaného znaleckého posudku č. 161/2018 zo dňa 21.10.2018 MUDr. Janou Bullovou, znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria), bolo zistené, že tento trpí chronickou psychickou poruchou, syndrómom závislosti od alkoholu, a to v IV. - terminálnom (konečnom) štádiu. Tiež bola u neho zistená prítomnosť organicky podmienenej poruchy osobnosti, následkom početných úrazov hlavy a epileptických záchvatov pri chronickom alkoholizme, ktorá sa prejavuje oslabením kognitívnych funkcií, pamäti a redukcii schopnosti plánovať a domyslieť následky svojho konania. Znalkyňa uviedla, že jeho pobyt na slobode je ohrozujúci, nakoľko je vysoko pravdepodobné, že na slobode bude ďalej zneužívať alkohol a nedá sa preto ani vylúčiť jeho ďalšie neprimerané

správanie v stavoch opitosti. Tento navyše pri liečení nespolupracuje, znalkyňa preto navrhla uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou s prísnyim zákazom konzumácie alkoholu, keďže protialkoholická liečba, vzhľadom k organickému postihnutiu CNS už nemá svoje opodstatnenie. Znalkyňa súčasne odporučila riešiť otázku obmedzenia spôsobilosti V. V. na právne úkony, a to najmä v rozhodovaní o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, v rozhodovaní o prijatí do ústavu zdravotnej starostlivosti, ako aj v nakladaní s finančnými prostriedkami a majetkom. Do budúca je tiež potrebné zvážiť umiestnenie V. V. do domova sociálnych služieb, nakoľko hrozí závažná ujma na jeho zdraví, tento nateraz nie je schopný konať zodpovedne, ani si plniť svoje povinnosti.

3. Uznesením zo dňa 05.02.2019 (č.l. 24) začal súd konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony V. V., ktorému bola následne uznesením zo dňa 05.03.2019 (č.l. 46) ustanovená X. V. za procesného opatrovníka v tomto konaní. Dňa 08.03.2019 vstúpil do konania prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín (č.l. 53).

4. Uznesením zo dňa 07.03.2019 (č.l. 79) ustanovil súd na podanie znaleckého posudku v predmetnom konaní znalkyňu MUDr. Ľubicu Čapkovú, z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria). Dňa 10.05.2019 bol súdu doručený znalecký posudok č. 20/2019 zo dňa 04.05.2019. Z jeho záverov vyplynulo, že V. V. trpí trvalou duševnou poruchou, a to syndrómom závislosti od alkoholu v IV. terminálnom štádiu vývoja alkoholizmu, s alkoholovou charakteropatiou, celkovou depriváciou a degradáciou osobnosti, ako aj organickým psychosyndrómom ľahkého stupňa v dôsledku poškodenia mozgu pri dlhoročnom nadmernom požívaní alkoholu a opakovaných epileptických záchvatoch v rámci alkoholovej encefalopatie, ktorý sa prejavuje mierne spomaleným myslením, ľahkými poruchami novopamäti, zhoršenou schopnosťou abstrakcie a úsudku. U menovaného bola zaznamenaná zmena osobnosti s degradáciou vyšších citov a celkovým morálnym a sociálnym úpadkom jeho osobnosti. Znalkyňa tiež uviedla, že (s vysokou pravdepodobnosťou) tento abstínuje od júla 2018, pričom vo februári 2019 dobrovoľne zahájil ambulantnú protialkoholickú liečbu. Z psychiatrického hľadiska je tento v súčasnosti (v štádiu abstinencie alkoholu) v plnej miere schopný robiť všetky právne úkony, sám sa o seba postarať, spravovať svoje záležitosti a nakladať so svojím majetkom. Jeho stav mu umožňuje byť vypočutý v súdnom konaní a porozumieť súdnemu rozhodnutiu. Znalkyňa navrhla, aby bola obmedzená jeho spôsobilosť v rozhodovaní o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, hlavne ústavnej protialkoholickú liečby, v prípade recidívy abúzu alkoholu (č.l. 49, 54).

5. Zo spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 7Nt/2/2019 má súd preukázané, že uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1Tos/88/2019 zo dňa 27.08.2019 bolo V. V. uložené ochranné psychiatrické liečenie, ktoré sa vykoná v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Menovaný nastúpil na uložené ochranné liečenie do Psychiatrickej liečebne v Sučanoch dňa 07.10.2019.

6. Súd v tejto veci vykonal pojednávanie dňa 20.08.2019, na ktorom vypočul V. V., jeho procesného opatrovníka a znalkyňu. Na ďalšom pojednávaní dňa 07.11.2019 súd prečítal listinné dôkazy a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

X. V. V. s obmedzením spôsobilosti na právne úkony nesúhlasil. Uviedol, že od februára 2018 abstínuje, pravidelne dochádza na kontroly k psychiatrickej MUDr. Pieckovej, nebola mu predpísaná medikamentózna liečba, ústavnú liečbu odmieta. Tiež uviedol, že je úplne sebestačný, poberá čiastočný invalidný dôchodok. Procesná opatrovníčka uviedla, že s V. V. (jej bratom) sa nestretávajú pravidelne, keďže táto pracuje v zahraničí, od rodiny však má vedomosť, že tento dlhšiu dobu abstínuje. Vyjadrila sa, že pokiaľ by opäť začal požívať alkohol bolo by vhodné obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony v rozhodovaní o umiestnení v zdravotníckom zariadení. Znalkyňa zotrvala na podanom znaleckom posudku v celom rozsahu, uviedla, že s ohľadom na stav V. V. by bolo, v prípade porušenia abstinencie, nevyhnutné rozhodnúť aj o jeho nedobrovoľnej liečbe. Zo správy psychiatrickej MUDr. Pieckovej zo dňa 16.10.2019 má súd preukázané, že V. V. jej ambulanciu v roku 2018 nenavštevoval, v roku 2019 absolvoval 4 kontroly, naposledy v septembri bolo zistené, že tento v poslednom období pravdepodobne alkohol nepožíval.

8. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

9. Podľa § 231 písm. a) Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

10. Podľa § 248 ods. 1 a 2 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

11. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u V. V. je dôvodné. Znaleckým dokazovaním bol (opakovane) posudzovaný jeho aktuálny zdravotný stav, pričom bolo zistené, že tento trpí trvalou duševnou poruchou, a to syndrómom závislosti od alkoholu v IV. terminálnom štádiu. Ide o trvalú poruchu so zaznamenanou zmenou osobnosti, s degradáciou vyšších citov a celkovým morálnym a sociálnym úpadkom osobnosti. Taktiež bol u menovaného zistený organický psychosyndróm ľahkého stupňa, ktorý sa prejavuje mierne spomaleným myslením, ľahkými poruchami novopamäti, zhoršenou schopnosťou abstrakcie a úsudku. Uvedená porucha však nemá za následok neschopnosť menovaného postarať sa o seba a svoje záležitosti pokiaľ tento dodržiava abstinenciu. Podľa znaleckého posudku je pri dodržiavaní abstinencie schopný robiť všetky právne úkony, spravovať svoje záležitosti a nakladať so svojím majetkom. Súd vzal do úvahy snahu menovaného, ktorý abstínuje viac ako rok a dobrovoľne nastúpil aj na ambulantnú protialkoholickú liečbu. Nevie však sám adekvátne vyhodnotiť nevyhnutnosť liečby, jej spôsob a formu, tak aby u neho nedošlo k opätovnému abúzu alkoholu. Ak by aj do budúcnosti došlo k porušeniu abstinencie jeho ústavná liečba by mohla byť nevyhnutná, keďže má súd preukázané, že pod vplyvom alkoholu sa dopúšťa trestnej činnosti. Na podklade uvedenej duševnej poruchy znalkyňa odporučila menovaného obmedziť v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu rozhodovania o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, resp. rozhodovaní o nevyhnutnosti ústavnej protialkoholickej liečby v prípade recidívy abúzu alkoholu.
12. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti V. V. na právne úkony len v takom rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre prípad, že by v budúcnosti došlo k porušeniu abstinencie, nakoľko tento sa pod vplyvom alkoholu dopúšťa trestnej činnosti.
13. Súd zároveň, s poukazom na § 248 ods. 1 a 2 CMP ustanovil V. V. opatrovníka, a to jeho sestru X. V., ktorá je oprávnená a povinná ho zastupovať v rozsahu, v akom je týmto rozsudkom obmedzená jeho spôsobilosť na právne úkony.
14. O trovách účastníkov konania súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
15. Štátu vznikli v tomto konaní trovy, a to trovy znaleckého dokazovania, ktoré znáša v zmysle § 251 CMP štát, bez nároku na ich náhradu, pretože návrh bol podaný dôvodne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín.

(§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 CMP)

Podľa § 361 ods. 1, ods. 2 CSP, prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. Prokurátor môže do konania vstúpiť aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.